

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

Уманський національний університет

Анотація: досліджено роль цифрових технологій та фінансових інновацій у розвитку сучасного фінансового ринку. Розглянуто вплив FinTech-рішень, штучного інтелекту, великих даних і блокчейн-технологій на трансформацію фінансових послуг та підвищення ефективності діяльності фінансових установ. Особливу увагу приділено практичним аспектам упровадження цифрових технологій у діяльність банків на прикладі ПриватБанку. Обґрунтовано, що активне використання фінансових технологій сприяє підвищенню операційної ефективності банків, зниженню витрат, розширенню спектра фінансових послуг та зміцненню конкурентних позицій на фінансовому ринку.

Ключові слова: фінансовий ринок, FinTech, цифровізація, банківські інновації, штучний інтелект, цифровий банкінг, фінансові технології.

Abstract: the role of digital technologies and financial innovations in the development of the modern financial market is studied. The impact of FinTech solutions, artificial intelligence, big data and blockchain technologies on the transformation of financial services and increasing the efficiency of financial institutions is considered. Particular attention is paid to practical aspects of implementing digital technologies in the activities of banks using the example of PrivatBank. It is substantiated that the active use of financial technologies contributes to increasing the operational efficiency of banks, reducing costs, expanding the range of financial services and strengthening competitive positions in the financial market.

Keywords: financial market, FinTech, digitalization, banking innovations, artificial intelligence, digital banking, financial technologies.

Штучний інтелект і технології машинного навчання займають провідні позиції серед сучасних технологічних тенденцій у фінансовій сфері. Їх використання здатне суттєво змінити механізми функціонування фінансової системи, підвищуючи ефективність її діяльності, рівень прозорості та безпеки. Застосування цих технологій забезпечує можливість опрацювання та глибокого аналізу значних масивів даних, дає змогу алгоритмам самостійно навчатися на основі накопиченого та нового досвіду, а також сприяє вирішенню складних аналітичних завдань, які раніше потребували безпосередньої участі людини, зокрема у сфері прогнозування подій і оптимізації використання різних ресурсів.

Використання штучного інтелекту у фінансових установах сприяє автоматизації значної кількості операційних процесів, що мають важливе значення для діяльності банків. Нині банківські установи активно застосовують програмні рішення у вигляді цифрових агентів, зокрема чат-ботів, для взаємодії з клієнтами та швидкого опрацювання їхніх запитів. Запровадження таких інструментів комунікації сприяє підвищенню рівня персоналізації фінансових послуг, а також оптимізації витрат, що зумовлює їхню стратегічну значущість для розвитку банківського сектору [1].

Окрім цифрових платежів, мобільних додатків, блокчейну та криптовалют, існує ряд інших інноваційних технологій. Ці технології вже мають значний вплив на фінансовий сектор, і їх вплив, як очікується, буде зростати в майбутньому (рис.1).

Іноземні фінтех-компанії активно розширюють свою присутність на українському ринку, пропонуючи широкий спектр фінансових послуг — від мобільних банківських додатків до онлайн-платформ для здійснення грошових переказів і API-рішень для бізнесу.

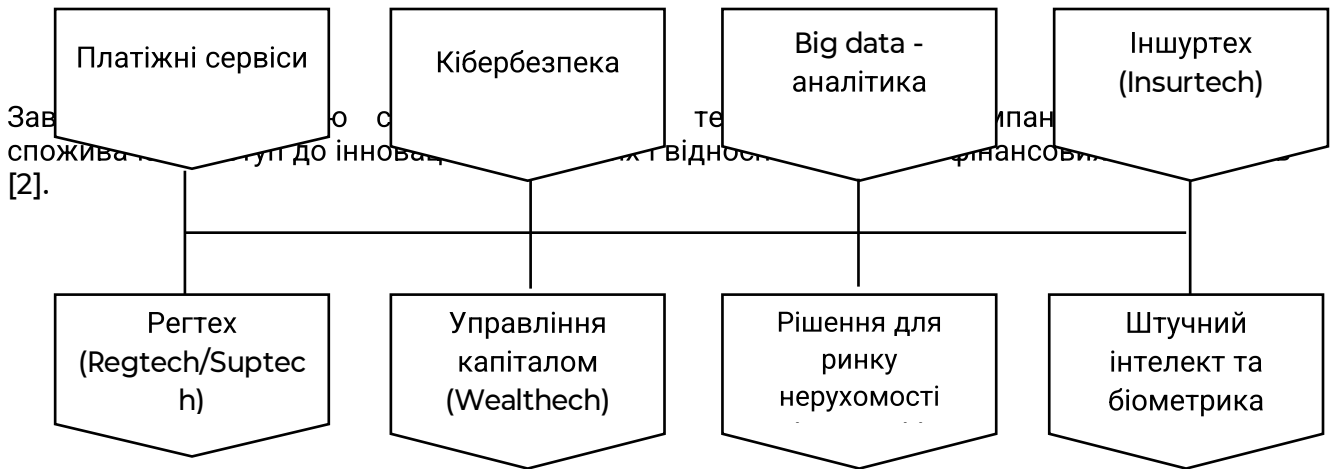

Рис.1. Найперспективніші ніші фінтеху для інвестування

Показовим прикладом упровадження технологічних інновацій у фінансову діяльність є досвід ПриватБанк. Інноваційний розвиток став важливим елементом його стратегії, особливо після націоналізації, коли виникла необхідність відновити довіру клієнтів і посилити конкурентні позиції. До ключових напрямів технологічних змін, що впливають на фінансові результати банку, належать:

1. Розвиток цифрового банкінгу. Важливим елементом цифрової екосистеми банку є мобільний застосунок Privat24, який забезпечує виконання широкого спектра операцій — від платежів і переказів до управління депозитами, кредитами, валютними операціями, оплатою комунальних послуг та купівлею квитків. Розширення функціоналу сервісу, зокрема для бізнес-клієнтів, сприяє залученню нових користувачів і формуванню стабільних комісійних доходів.

2. Інновації у платіжних технологіях. Впровадження безконтактних платежів (NFC), інтеграція сервісів Google Pay та Apple Pay, розвиток мережі платіжних терміналів, використання технології Tap to Phone та можливість миттєвих переказів за номером телефону сприяють зростанню кількості транзакцій і відповідно збільшенню комісійних доходів.

3. Цифрові рішення для малого та середнього бізнесу. Банк пропонує комплекс онлайн-сервісів для ФОП та юридичних осіб, зокрема інструменти бухгалтерської інтеграції, сервіси для зовнішньоекономічної діяльності та розширений функціонал бізнес-банкінгу. Це сприяє розширенню клієнтської бази сегмента МСБ і зростанню обсягів кредитного та депозитного портфеля.

4. Інновації у кредитних і депозитних продуктах. Хоча основні принципи цих банківських послуг залишаються традиційними, цифровізація процесів — подання онлайн-заявок, автоматизований скоринг і дистанційне управління фінансовими продуктами через мобільний застосунок — робить їх доступнішими та більш гнучкими для клієнтів.

5. Використання великих даних і штучного інтелекту. Аналітичні системи на основі AI застосовуються для персоналізації фінансових пропозицій, удосконалення системи управління ризиками та автоматизації клієнтської підтримки. Це сприяє підвищенню ефективності продажів, поліпшенню якості кредитного портфеля та зменшенню операційних витрат банку.

Додатково слід зазначити, що аналіз впливу цифрових фінансових технологій (FinTech) на ефективність банківських процесів ПриватБанк демонструє їхню важливу роль у підвищенні результативності діяльності банку. Використання FinTech-рішень дає змогу суттєво пришвидшити виконання банківських операцій, знизити їхню вартість та підвищити рівень надійності. Це стосується широкого кола процесів — від залучення клієнтів і кредитування до здійснення платіжних операцій та формування внутрішньої

фінансової звітності.

Отже, у результаті впровадження цифрових інновацій підвищується операційна ефективність банку, скорочуються витрати на обслуговування операцій та посилюються його конкурентні позиції на фінансовому ринку. Як теоретичні напрацювання, так і емпіричні дослідження підтверджують, що саме активне застосування цифрових технологій дозволяє великим банківським установам, таким як ПриватБанк, зберігати лідерські позиції в умовах динамічних змін сучасного фінансового середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вплив штучного інтелекту на інновації у фінансовому секторі України у 2024 році URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13992645> (дата звернення: 01.03.2026).
2. Шкільняк К. Чинники впровадження інновацій в банківському бізнесі в сучасних умовах. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. С. 84-92.
3. Наконечна О.С., Михайлик О.М. «Fintech в банківському бізнесі: особливості розвитку та потенційні можливості» URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/23.19> (дата звернення: 02.03.2026).
4. Піхоцька О.М., Процик О.С. Вплив технологічних інновацій на ринок фінансових послуг. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. 2023. Випуск 38. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/download/918/826> (дата звернення: 01.03.2026).
5. Смагло О. «Перспективи розвитку блокчейн технологій у сфері глобального фінансового ринку» URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-69>

Улянйч Юлія Василівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Уманський національний університет, м. Умань, e-mail: yulia.ulyanich.work@gmail.com

Ulianych Yuliia V., candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Uman National University, Uman, e-mail: yulia.ulyanich.work@gmail.com

Улянйч Костянтин Федорович, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва та бізнес-технологій, Уманський національний університет, м. Умань.

Ulianych Kostyantyn F., candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Entrepreneurship and Business Technologies, Uman National University, Uman.

